

ВЕЛИКИЙ ЛЮБІНЬ — селище міського типу Городоцького району **Львівської області**. Знаходиться по бл. р. Верещиця (притока Дністра), за 10 км від райцентру та за 28 км від обл. центру. Залізнична ст. Любін Великий. Має автобусне сполучення з містами Львів, обл. Площа 3,2 км². Насел. 4612 осіб (2001, складає 91,5 % від 1989), переважна більшість — українці. Тер. сучас. В. Л. була заселена вже в 12–8 тис. до н. е. в період мезоліту, про що свідчать археол. знахідки. В істор. документах насел. пункт під назвою «Любин-город» вперше згадується на поч. 13 ст. Поселення виникло під час розквіту Галиц.-Волин. князівства як укріплення проти татаро-монгол., польс. та угор. нападів. У 1241 Любин-город зруйнував князь Данило Романович, тому місцевість тривалий час була в запустінні. Від 1349 — у володінні Польс. королівства. Наприкінці 14 ст. с-ще з маєтками й навколиш. землями В. Ягайло подарував старості Галицькому й Рогатинському М. Параві. Після смерті М. Парави Любін (так змінювалася назва села) поділено на Великий і Малий Любін. Після 1-го поділу Польщі 1772 землі, в складі яких було с-ще, відійшли до Австрії. На поч. 20 ст.

збудовано ґуральню, цегельню та водяний млин. Від 1897 діяла філія товариства «Просвіта». У 1902 через с-ще прокладено залізничну колію Львів–Самбір. Мешканці В. Л. брали активну участь у нац.-патріот. русі, багато з них були членами ОУН, згодом — вояками УПА. У В. Л. діяли осередки укр. кооп. т-в, «Сільського господаря», «Маслосоюзу». Від 30 червня 1941 до 24 липня 1944 — під нім.-фашист. окупацією. Від 1964 — смт. Функціонують Великолюбін. спиртзавод, Львів. відділ. Інституту рибного господарства УААН. У с-щі — заг.-осв. школа, дит. школа мистецтв, ДЮСШ, відділ. ощадбанку, школа-інтернат для дітей з вадами розум. розвитку (колиш. палац барона Бруницького, 1645), студія худож. мистецтва; Зх.-укр. наук.-контрол. лаб. біопрепаратів; лікарня, поліклініка, санаторій «Любін Великий» (проводиться лікування сірководн. водою типу «Мацест» і торф'яними грязями); Нар. дім. Реліг. громади: УГКЦ, РКЦ, УПЦ КП. Виявлені залишки давньорус. городища 12–13 ст. Встановлено хрест на символіч. могили жертвам більшов. терору. У В. Л. народилися академік НАНУ **М. Голубець**, д-р тех. н. **В. Голубець**, політ. діяч **І. Васюник**.

Б. Г. Бублик

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Великий Любін / Б. Г. Бублик // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-32747>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).